

**Openbaar**

Zaaknummer: 245580

## **Informatienota voor de Gemeenteraad**

### **Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Warmtenetten**

**Datum: 18 juni 2024**

#### **Kernboodschap**

De gemeente Wijchen onderzoekt de mogelijkheid voor een warmtenet in Wijchen. Een verdiepende haalbaarheidsstudie, waarbij naast warmte van de ARN ook naar toekomstige alternatieve bronnen wordt gekeken, moet inzicht geven of een warmtenet een goede warmte-oplossing is voor Wijchense inwoners. Daarbij gelden de 3 principes die Wijchen hanteert bij de energietransitie: haalbaar, betaalbaar en realistisch. Bij de ontwikkeling van een mogelijk warmtenet in Wijchen zal de gemeente samenwerken met publieke partners, zoals woningcorporatie Talis en het GWIB (Gelders Warmte Infra Bedrijf). Het is de bedoeling om een publiek warmtebedrijf op te richten, waarbij tarieven transparant en uitlegbaar zijn en waarbij publieke belangen het basisuitgangspunt zijn.

#### **Antwoord van het college**

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

**1. Kan het college aangeven in hoeverre de landelijke doelstelling van een circulaire economie in 2050 zich verhoudt tot een mogelijke keuze van warmtenetten, waarbij restafval wordt verbrand?**

Op dit moment vervullen de Afval Energiecentrales een belangrijke rol in de circulaire economie bij het verwijderen van materialen die niet terug kunnen in de keten, door deze op een schone veilige manier om te zetten in energie. Dit wordt nu ook onderkend in richtlijn 2018/2001 van de Europese Unie, uitgegeven op 11 december 2018, waarin industriële restwarmte (afvalwarmte) onder voorwaarden wordt gezien als duurzaam.

In de toekomst zullen steeds meer materialen hergebruikt worden, waardoor de hoeveelheid restafval naar verwachting zal afnemen. Het is dus van belang om rekening te houden met een alternatieve bron. Als onderdeel van de verdiepende haalbaarheidsstudie wordt een bronnenstrategie uitgevoerd, waarbij wordt gekeken naar de praktische inzetbaarheid van alle mogelijke bronnen, nu en in de toekomst. De warmte van de ARN, die op de korte en middellange termijn (< 20 jaar) beschikbaar is, kan daarbij beschouwd worden als een relatief goedkope, beschikbare bron waarmee een warmtenet kan worden opgestart. Op termijn zou het warmtenet gevoed moeten kunnen worden met een alternatieve bron. Een solide businesscase is niet gebaseerd op één warmtebron maar omvat een gedegen bronnenscenario waarmee een robuuste leveringsbetrouwbaarheid ontstaat en een toekomstig project wordt gegarandeerd.

**2. Kan het college aangeven in hoeverre diverse landelijke ontwikkelingen over warmtenetten meegenomen worden en in hoeverre dit besluitvorming kan beïnvloeden?**

Op dit moment spelen meerdere landelijke ontwikkelingen ten aanzien van warmtenetten:

- Ten eerste zien we dat warmtenetten recent vaak negatief in het nieuws waren, omdat sprake is geweest van sterke prijsstijgingen. Dit heeft zijn oorsprong in het gegeven dat de prijs die een consument momenteel nog betaalt voor het afnemen van warmte, op dit moment wettelijk gekoppeld is aan de gasprijs. De huidige warmtenetten in Nederland zijn met name ontwikkeld door private warmtebedrijven, die winst gedreven zijn en niet transparant zijn over hun prijsbeleid.
- Daarnaast zien we dat de wetgeving in beweging is, met als doel de warmtenetten makkelijker te ontwikkelen en consumenten beter te beschermen. De nieuwe warmtenet (Wet collectieve warmte) is in de maak en zal naar verwachting in 2025 in werking treden. Deze wet schrijft onder andere voor dat een warmtebedrijf voor minimaal 51% in publieke handen moet zijn. Ook de WGIW (Wet Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie) is in de maak. Deze wet verplicht gemeenten om een warmteprogramma op te stellen waarmee ze inzichtelijk maken welke gebieden binnen een bepaalde termijn van het aardgas af gaan. Deze wet stelt gemeenten in staat om daadwerkelijk uitvoering te geven aan de warmtetransitie, zoals afgesproken in het Klimaatakkoord.
- Ook relevant om hier te noemen is de netcongestie, die in Gelderland en zeker ook in Wijchen veel impact heeft. Als alle woningen de overstap maken naar een elektrische warmtepomp, vraagt dit een enorme verzwaring van het elektriciteitsnet, wat grote investeringen en overlast met zich meebrengt. De ontwikkeling van warmtenetten wordt door netbeheerders beschouwd als belangrijke maatregel in de aanpak van netcongestie.
- Tot slot zien we dat op het gebied van financiering en subsidies veel ontwikkelingen gaande zijn. De overheid heeft recent de Warmtenetten InvesteringsSubsidie (WIS) verhoogd, om de ontwikkeling van warmtenetten te stimuleren. Grote fondsen zoals het ABP hebben bekend gemaakt te willen investeren in duurzame energiesystemen en specifiek in warmtenetten, om de warmtetransitie te versnellen.

Al deze ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd, om met betrekking tot de keuze voor een mogelijk warmtenet in Wijchen, de juiste afwegingen te kunnen maken. Daarbij maken we dankbaar gebruik van de kennis die onze procesregisseur inbrengt vanuit zijn betrokkenheid bij andere landelijke warmtenetprojecten (Den Haag, Groningen, Amersfoort, Warmtenet Zuid Limburg). Ook de kennis van het Gelders Warmte Infrabedrijf (GWIB) en de al opgedane ervaring met warmtenetten in de gemeente Nijmegen is zeer waardevol bij dit traject.

### **3. Heeft het college zicht op de mogelijke risico's van de ARN als warmtebron, zoals onvoldoende afvalaanbod, bedrijfsstoringen, brand, stikstofoverschrijding, etc., waardoor de ARN onvoldoende warmte kan leveren?**

Een belangrijk onderdeel van de op te stellen verdiepende haalbaarheidsstudie voor het publieke warmtenet is het inzichtelijk maken van de omvang, kosten en risico's van de potentiële warmtebron, in dit geval warmte van de ARN. Daarbij komen aspecten zoals leveringszekerheid en gevolgen m.b.t. regelgeving nadrukkelijk aan de orde. Op dit moment is het nog te vroeg daar meer over te zeggen. De resultaten van het onderzoek zullen te zijner tijd met uw Raad worden gedeeld via (tussentijdse) informatiesessie(s).

**4. Kan het college aangeven in hoeverre alternatieven voor de ARN als warmtebron worden onderzocht? Kunt u al inzichtelijk maken wat deze alternatieven zijn?**

Ten behoeve van de haalbaarheidsstudie zal tevens een bronnenstudie worden uitgevoerd waarin de kosten, potentie en praktische inzetbaarheid van mogelijke alternatieve bronnen worden uitgewerkt.

**5. Welke maatregelen/afspraken worden gemaakt om te voorkomen dat we in de toekomst te veel betalen voor het verbranden van ons huishoudelijk afval?**

Momenteel loopt er een tarievenonderzoek vanuit de MARN. Vanuit ons aandeelhouderschap houdt de portefeuillehouder die namens gemeente Wijchen in de MARN deelneemt, dit in de gaten.

**6. Op welke wijze wordt een marktconform tarief voor de te leveren warmte gegarandeerd voor Wijchense inwoners?**

Gemeente Wijchen hanteert bij de energietransitie 3 principes: haalbaar, betaalbaar en realistisch. Deze principes passen we ook toe bij de definitieve keuzes voor een warmtenet. Uit de verdiepende studie zal moeten blijken of het haalbaar is om een warmtenet tegen betaalbare tarieven te realiseren, dat aantrekkelijker is dan een all-electric warmtepomp.

De Wet Collectieve Warmte (WCW) zal daarbij een belangrijke rol spelen. Bij inwerkingtreding van deze wet (naar verwachting in 2025) mogen enkel nog warmteprojecten worden gerealiseerd als de overheid voor meer dan 50% eigenaar is. Daarnaast wordt de WCW gebaseerd op het kostprijs+ principe en niet meer op het z.g. 'niet meer dan anders-tarief'. Dat betekent dat de koppeling met de gasprijs, die ooit bedoeld was om afnemers van warmte te beschermen tegen te hoge tarieven, wordt losgelaten. Enkel nog de werkelijke warmtekosten mogen worden doorbelast naar de eindgebruikers.

Bij de ontwikkeling van het beoogde warmtenet in Wijchen zal de gemeente samenwerken met publieke partners zoals woningcorporatie Talis en het GWIB (Gelders Warmte Infra Bedrijf). Het is de bedoeling om een publiek warmtebedrijf op te richten, waarbij tarieven transparant en uitlegbaar zijn en waarbij publieke belangen het basisuitgangspunt zijn.

**7. Kan het college meer inzicht geven in het participatietraject dat wordt ingezet?**

De verkennende studie was een eerste stap om inzicht te krijgen in de technisch-economische mogelijkheden van een warmtenet. De volgende stap is een verdiepende haalbaarheidsstudie, waarbij een bronnenstrategie, BusinessCase en schetsontwerp zullen worden opgesteld. Parallel zal ook een participatietraject opgezet worden. Hoe dit eruit komt te zien, vraagt nog verdere uitwerking. Uit ervaringen van andere warmteprojecten in Nederland weten we dat een zorgvuldig communicatie- en participatieproces van groot belang is voor het succesvol ontwikkelen van een warmtenet. Inwoners hebben immers de vrije keuze om over te stappen. Het participatietraject vormt dan ook een essentieel onderdeel van het verdere proces. Op dit moment kunnen inwoners informatie vinden over de stand van zaken op de website van de gemeente via [Duurzame warmte in mijn wijk/dorp | Gemeente Wijchen](#)